

j3b3economics

Impacte en el comerç urbà de la situació política a Catalunya

J3B3 ECONOMICS, S.L · OCTUBRE 2017

Índex

1. Introducció	3
2. Motivacions de la investigació	4
3. Disseny mostral	5
4. Aspectes metodològics.....	6
5. Resultats.....	7
6. Conclusions	14
Annex 1. Anàlisi de regressió multivariant.....	15
Annex 2. Qüestionari	16

1. Introducció

L'escenari polític a Catalunya ha estat present, aquest darrer mes d'octubre de 2017, en la vida social i econòmica del país. Tant és així que, en el transcurs del mes, s'han originat múltiples interpretacions, diagnosis i anticipació de resultats en termes agregats, per tal de disposar de raonaments que, en la majoria de casos, s'han emprat amb vocació d'argumental polític.

De manera específica, el sector comerç ha estat font de controvèrsia ja que diferents actors van preveure davallades de vendes i, sovint, s'ometia la metodologia per a la seva quantificació.

Arran del treball de camp que J3B3 Economics fa, constantment, sobre el terreny, es va valorar la necessitat de dur a terme un estudi rigorós que fes un dimensionament acurat de l'impacte que està tenint la situació política (concretament, el mes d'octubre) i els motius que la causen.

Per aquest motiu, el treball que teniu a les vostres mans tracta d'analitzar-ho en termes científics.

En primer lloc, el lector d'aquest informe podrà copsar com hi ha una davallada de vendes a nivell global; tot i que prop del 47% dels negocis de venda al detall manifesten no haver experimentat cap oscil·lació o, fins i tot, alguns, n'han augmentat.

En segon lloc, s'evidenciarà que, efectivament, la situació política del país ha estat la causa única i principal de la davallada de vendes.

En tercer lloc, es podrà comparar la variació de vendes en funció del sector i de la mida de l'empresa. En aquest sentit, els sectors més associats a la quotidianitat són els que han resultat menys perjudicats per la davallada de vendes. A banda, aquelles empreses amb major estructura empresarial han tingut un menor impacte.

2. Motivacions de la investigació

L'evolució del comerç de venda al detall a Catalunya, en els darrers tres anys, mostra una evolució a l'alça¹ en què, les variacions anuals, presenten, en general, resultats positius.

La prova d'aquest fet és que ens hauríem de remetre als mesos de gener i març del 2016 per observar els últims creixements negatius (-0,7% en ambdós casos), o al mes de maig de 2015 (-1,6%).

A banda d'aquests mesos indicats, la resta del període ha tingut un creixement positiu sostingut i en què, concretament, l'any 2017 ha presentat una evolució clarament favorable, atès que ha registrat augments del 5,9% (març), del 5,1% (maig) o del 3,5% (2017).

Tot i això, hi ha indicis que aquesta evolució s'ha vist interrompuda a causa de l'escenari polític de la situació econòmica de Catalunya. En el moment de redacció d'aquest informe, manca encara disposar dels resultats oficials que ens aporta l'Índex de venda al detall elaborat per l'INE.

Per tot plegat, el motiu d'elaboració d'aquest estudi és, per una banda, quantificar l'impacte que han tingut els esdeveniments recents en el comerç urbà i, per altra, l'objectiu detectar els motius que han afectat a la variació de vendes.

En aquest sentit, els diferents factors que es plantegen sorgeixen arran d'un seguit d'entrevistes en profunditat que s'han mantingut amb diferents agents del territori. Aquests han aportat una visió qualitativa que, de fet, fou la que va impulsar aquesta investigació.

¹ Font: Índex de Comerç al Detall. INE.

3. Disseny mostral

L'estudi s'ha realitzat a partir de dades obtingudes mitjançant enquestes realitzades online a empreses amb activitat de venda al detall i de serveis ubicades en territori català.

El nombre d'enquestes realitzades fou de N=122 que, per una població coneguda, un nivell de confiança del 95% i una probabilitat d'encert-error ($p=q=50\%$) suposa un marge d'error del $\pm 8,9\%$.

El qüestionari (Annex 2), de 6 preguntes, es va dissenyar amb la voluntat que l'enquesta tingués una durada màxima de 2 minuts.

Fitxa tècnica de la investigació

Univers	Empreses del sector comerç (amb personalitat jurídica) amb activitat de venda al detall o oferta de serveis al detall, amb activitat econòmica a Catalunya.
Dimensió mostra	122 enquestes a directius i propietaris d'establiments comercials i empreses de serveis
Error mostral	$\pm 8,9\%$ per una població coneguda, un nivell de confiança del 95% i una probabilitat d'encert-error ($p=q=50\%$).
Dates del treball de camp	Del 23 d'octubre al 5 de novembre 2017
Selecció de la mostra	Per a la obtenció de la mostra es va fer difusió a la base de dades pròpia de J3B3 Economics i, també, es va fer difusió entre diferents entitats, així com a les xarxes socials.

Font: Elaboració pròpia

4. Aspectes metodològics

La metodologia que s'ha emprat ha estat, per una banda, el mètode de contrast d'hipòtesis paramètriques i, per l'altra, la regressió lineal múltiple.

En relació al mètode de contrast, s'ha comprovat si les afirmacions o supòsits respecte a paràmetres anàlegs de dues poblacions són compatibles amb l'evidència empírica que proporciona la informació mostral.

En relació al mètode de regressió lineal múltiple (per un nivell de significació $\alpha=0,05$), s'ha considerat com a variable explicada la variació total de les vendes i, com a variables explicatives, la situació política, els factors meteorològics, la conjuntura econòmica i la facturació habitual durant el mes d'octubre.

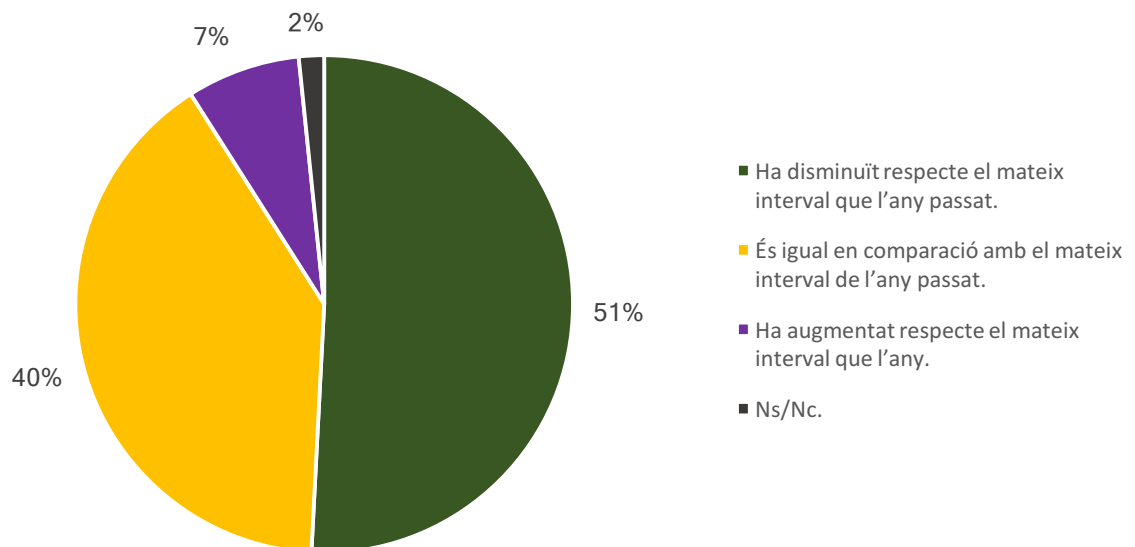
5. Resultats

L'anàlisi dels resultats ha aportat les següents evidències

1) La variació de vendes, en global, ha estat del -10,71% respecte el mateix període que l'any anterior

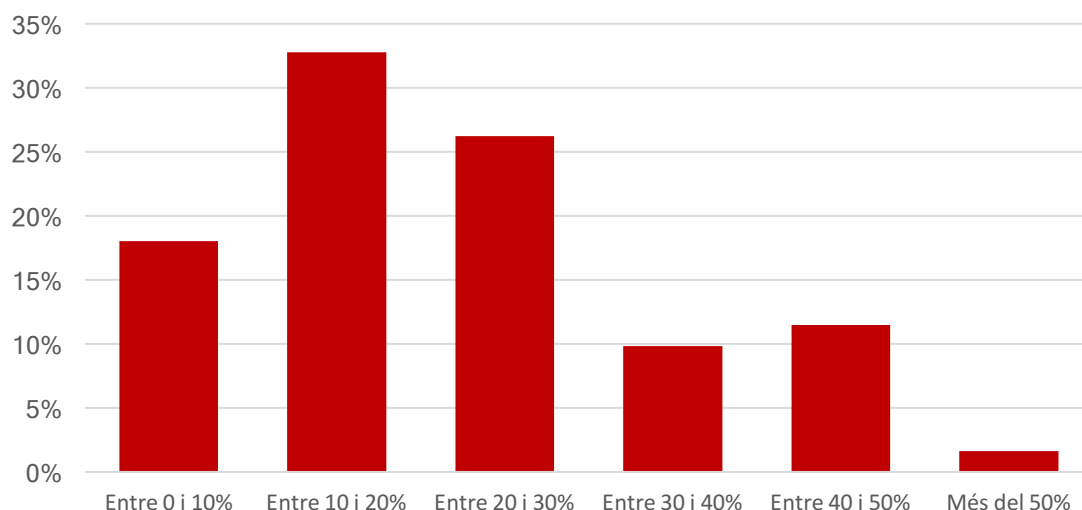
En aquest sentit, el 51% dels comerços manifesten haver tingut una reducció de vendes respecte el mes d'octubre del 2016, mentre que un 47% afirma haver mantingut la mateixa xifra de facturació i o, fins i tot, haver-la augmentat.

Gràfic 1: Variació de vendes respecte octubre 2016

Aquells comerços i empreses de serveis que manifesten haver reduït el seu volum de negoci, han experimentat una davallada del -25%.

Gràfic 2: Intervals de reducció de vendes

2) La variació de vendes ha estat diferent en funció de la mida de l'empresa i del subsector d'activitat

Taula 2: Variació de vendes segons mida d'empresa

	Variació de vendes %
Mitjana global	-10,71
Comerços de menys de 10 treballadors	-10,93
Comerços de més de 10 treballadors	-7,33
Comerços amb 1 punt de venda	-11,38
Comerços amb més d'1 punt de venda	-9,95
Comerços amb més de 12 punts de venda	-5,00

D'acord amb els resultats exposats a la taula 2, la mida de l'empresa (en nombre de treballadors i en nombre de punts de venda) és un element que ha influït en la proporció de la variació experimentada.

En aquest sentit, **aquells comerços amb més estructura han tingut un menor impacte que els microcomerços.**

Variació segons subsectors d'activitat

Taula 3: Variació de vendes per subsector d'activitat

Sector d'activitat	% Variació de vendes
Alimentació	-5,6
Quotidià no alimentari	0,0
Moda i complements	-18,5
Equipament de la llar	-6,4
Oci i cultura	-5,0
Serveis a les persones	-10,6
Altres	-10,9

El subsector de quotidià no alimentari és l'únic que no ha experimentat una variació de vendes respecte l'any passat.

Els subsectors d'alimentació (-5,6%), d'oci i cultura (-5%) i d'equipament de la llar (-6,4%) són els que han tingut una variació més lleu respecte altres subsectors.

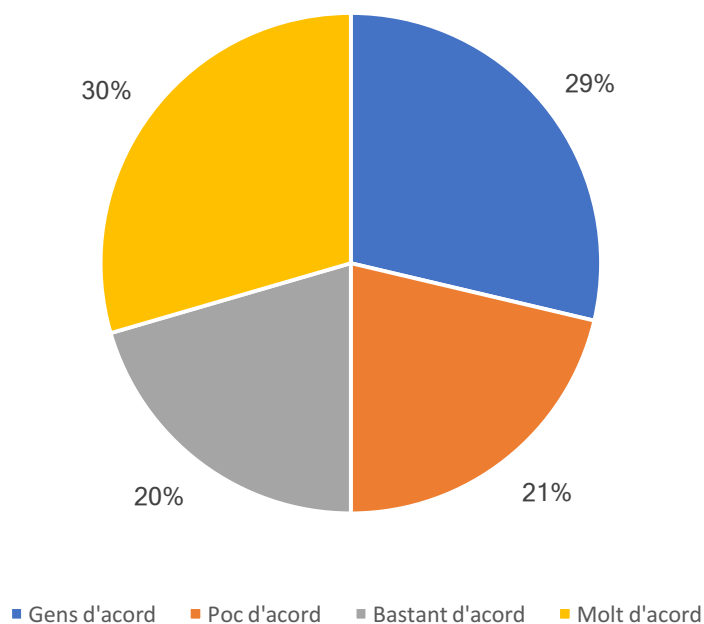
El sector de la moda i complements (-18,5%) és el que ha sofert una variació de vendes més gran en comparació a la resta.

3) Factors d'impacte en la variació de vendes

L'únic factor directament correlacionat amb la variació de vendes és la situació política actual². Tot i que existeixen altres motius, aquests, estadísticament, no mostren una evidència clara.

En aquest sentit, tot i que hi ha diversitat d'opinions, l'anàlisi multivariant realitzat argumenta que la variació de vendes té una causa principal: la situació política viscuda durant el mes d'octubre.

Gràfic 3: Variació de vendes arran de la situació política actual

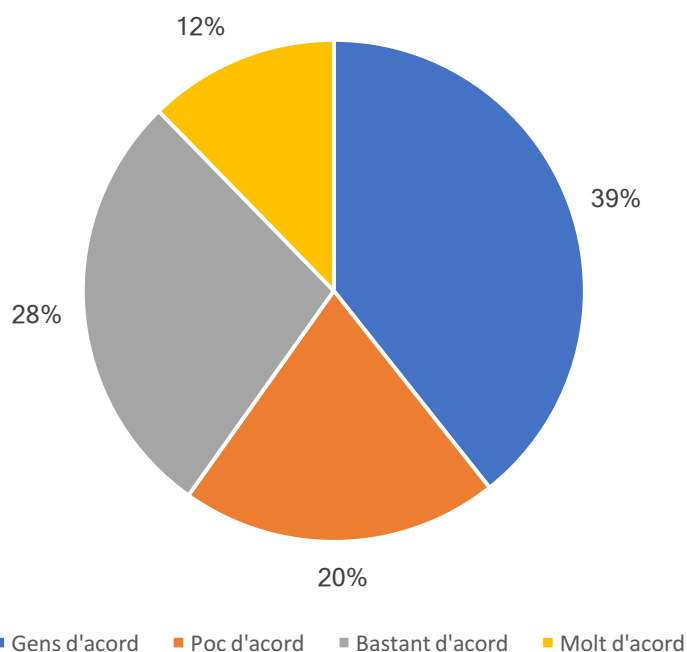
² Veure annex 1

D'altra banda, el subsector de la moda i complements acusa la variació de vendes als factors meteorològics.

Taula 4: Variació de vendes arran de factors meteorològics per subsectors (en %)

	Gens d'acord	Poc d'acord	Bastant d'acord	Molt d'acord
Alimentació	8.2	1.6	9.8	0.0
Altres	14.8	7.4	5.7	2.5
Equipament de la llar	1.6	1.6	2.5	0.0
Moda i complements	3.3	4.9	6.6	8.2
Oci i cultura	4.1	0.8	0.8	0.8
Quotidià no alimentari	0.0	0.8	0.0	0.8
Serveis a les persones	7.4	3.3	2.5	0.0
Total	39.3	20.5	27.9	12.3
p-value=	0.001662			

Gràfic 4: Variació de vendes per factors meteorològics

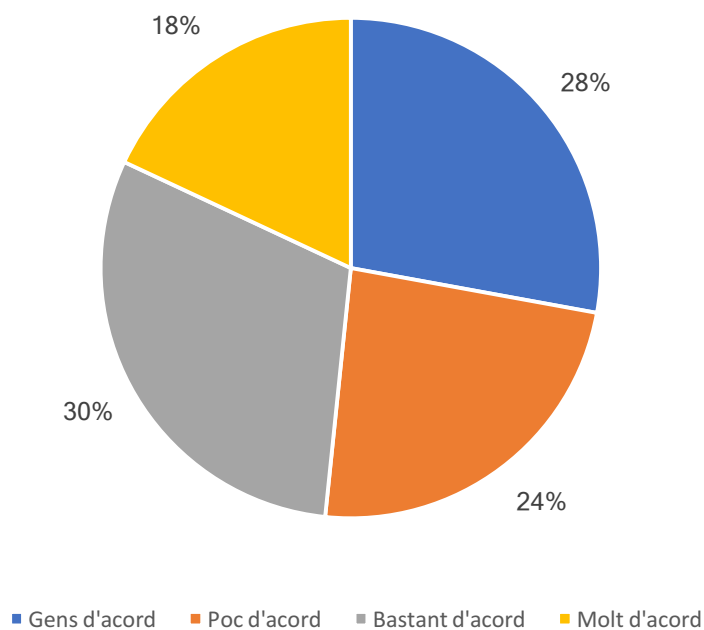

Per tant, aquest factor es postula com el segon element que ha influït en el descens de les vendes, tot i que no ha afectat a la totalitat de subsectors.

Finalment, la variació de l'escenari macroeconòmic i la conjuntura tradicional del mes d'octubre, no són factors que hagin repercutit en l'alteració de les vendes.

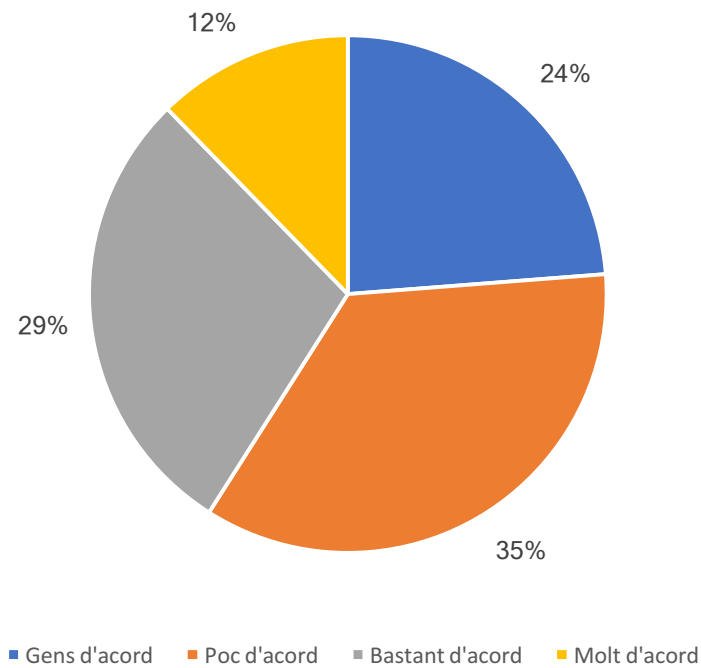
En relació a l'escenari de conjuntura econòmica experimentat en els darrers anys, aquest factor no és un motiu que es vinculi a la variació de vendes. Malgrat un 48% dels comerços atribueixen aquesta causa (18% hi estan molt d'acord i el 30% bastant d'acord) aquesta hipòtesi té poca consistència estadística a nivell individual.

Gràfic 5: Variació de vendes arran d'escenari macroeconòmic

De la mateixa manera, la majoria de comerços manifesten haver tingut menys vendes que el mesos d'octubre d'altres anys. Per tant, les baixes vendes són difícilment atribuïbles a que aquest sigui un mes de l'any amb habitual poca facturació.

Gràfic 6: Estabilitat de vendes respecte l'octubre d'altres anys

6. Conclusions

- La variació de vendes ha estat més accentuada en funció de la quotidianitat dels articles destinats a la venda. Així, els productes d'alimentació, els quotidians no alimentaris o d'equipament de la llar són els que han tingut un menor impacte en relació a la resta.
- El sector de la moda ha experimentat una baixada de les vendes arran de la situació política i, també, dels factors climatològics. Per aquest motiu, l'impacte d'aquest subsector ha sigut el més accentuat de tots.
- Els negocis amb major estructura i una mida empresarial més gran han notat menys efectes que els de dimensió reduïda. Per tant, els microcomerços són els que han notat més l'impacte.
- La situació política és la causa principal de la variació de vendes durant el mes d'octubre de 2017.

Annex 1. Anàlisi de regressió multivariant

Call:

lm(formula = Variació de les vendes~ Factors climatològics + Situació política actual+ Escenari macroeconòmic general + El mes d'octubres es un mes de poques vendes, data= Dataset)

Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-35.395	-5.874	-1.654	6.197	48.766

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)	9.506	4.570	2.080	0.0397 *
Factors climatològics	1.137	1.193	0.953	0.3427
Situació política actual	-9.231	1.163	-7.935	1.53e-12 ***
Escenari macroeconòmic en general	-1.191	1.308	-0.910	0.3645
El mes d' octubre és un mes de poques vendes	1.434	1.311	1.094	0.2762

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 13.28 on 115 degrees of freedom
(2 observations deleted due to missingness)

Multiple R-squared: 0.458, Adjusted R-squared: 0.4391

F-statistic: 24.29 on 4 and 115 DF, p-value: 1.39e-14

Annex 2. Qüestionari

P0: En quin sector classificaria la seva activitat:

- a. Alimentació
- b. Quotidià no alimentari
- c. Moda i complements
- d. Equipament de la llar
- e. Oci i cultura
- f. Serveis a les persones
- g. Altres

P1. El ritme de les vendes de la seva empresa, des de l'1 d'octubre d'enguany fins a dia d'avui, considera que:

- 1. Ha disminuït respecte el mateix interval que l'any passat
- 2. És igual en comparació amb el mateix interval de l'any passat
- 3. Ha augmentat respecte el mateix interval que l'any passat

P2: Aproximadament en quin %? _____ % (Indicar un % d'augment o disminució de vendes)

P3: La situació política actual ha afectat les vendes de la seva botiga des de l'1 d'octubre

- Gens d'acord
- Poc d'acord
- Bastant d'acord
- Molt d'acord

P4: Els factors climatològics han afectat les vendes de la seva botiga des de l'1 d'octubre

- Gens d'acord
- Poc d'acord
- Bastant d'acord
- Molt d'acord

P5: Normalment, el mes d'octubre és un mes de de poques vendes de la botiga

Gens d'acord
Poc d'acord
Bastant d'acord
Molt d'acord

P6: La variació de vendes d'aquests dies ve arran de la crisi econòmica i de com ha afectat a la meva clientela

Gens d'acord
Poc d'acord
Bastant d'acord
Molt d'acord

Fi de l'enquesta

Equip redactor

Jordi Bacaria Martinez

Soci consultor de J3B3 Economics, S.L
Economista - Col·legiat 13.071 de l'Il·lustre Col·legi d'Economistes de Catalunya

Màster en Societat de la Informació i el Coneixement
Màster en Retail Internacional
Postgrau en Gestió i Ordenació del Comerç Urbà
Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses

Gerard Ruiz Cervantes

Analista de dades de J3B3 Economics
Llicenciat en Administració i Direcció d'Empreses

ACTUALITZACIONS DE L'ESTUDI

PRIMERA VERSIÓ DE L'ESTUDI: NOVEMBRE 2017

DARRERA ACTUALITZACIÓ DE L'ESTUDI: NOVEMBRE 2017